

Analýza bariér při implementaci projektu v programu LIFE

v rámci projektu Czech LIFE (LIFE 14 CAP/CZ/000001)

2018

Ministerstvo životního prostředí

ČSOP Salamandr
Tvarůžkova 1805
756 61 Rožnov p. R
salamandr@salamandr.info

Obsah

Obsah.....	3
Úvod	4
Analytická část.....	5
1. Nahodilé problémy	5
2. Systémové problémy	5
2.1 Měnová konverze.....	6
2.2 Cash flow	8
Aplikační (návrhová) část	13
Přílohová část	14
Příloha č. 1: Vliv kurzových změn na kurzové rozdíly při realizaci projektů.....	14
Příloha č. 2: Vliv modelů cash-flow na stav prostředků (záporné číslo = potřeba předfinancování).....	14

Úvod

Předmětem této analýzy je zjistit, jaké mohou existovat překážky při implementaci projektů, což do jisté míry ovlivňuje potenciální žadatele při rozhodování o tom, zdali podat, či nepodat projektový záměr do programu LIFE. Cílem je pak nashromážděné informace zohlednit a využít při nastavování podmínek a harmonogramu národních výzev zejména pro tradiční projekty, a nastavit potřebnou spolupráci tak, aby došlo k většímu zájmu o program.

Analýza má dvě části – A. analytickou – shromáždění a vyhodnocení dat a B. aplikační – vytvoření podpory pro žadatele/ řešitele v zásadních otázkách především na straně kofinancování projektů.

Analytická část

Základní myšlenkou této části bylo zjištění informací od minulých či stávající realizátorů. Za tímto účelem byl vytvořen dotazník (resp. věnovala se mu část dotazníku – viz. Analýza bariér při přípravě projektu v programu LIFE, 2018).

Část C – Problémy při implementaci projektů (pouze úspěšní žadatelé)

8. Měli jste zásadní problémy při realizaci projektu?
NE / ANO (změna partnera / změna rozpočtu / jiné ...)

9. Při realizaci jsme čelili následujícím problémům (možno označit více možností):

- a. změna partnera
- b. nutnost změny rozpočtu
- c. personální změny v realizačním týmu
- d. problémy s realizací na straně partnera
- e. komplikované vztahy s vlastníky pozemků, kde se projekt realizoval
- f. složitá komunikace s orgány veřejné správy, kterých se projekt týkal (správa CHKO, NP, MŽP, KÚ atp.)
- g. jiné (vypíšte max. 2 největší problémy)

Obr. č.1: Ukázka dotazníku týkající se implementace

Bohužel, doposud bylo velmi málo předkladatelů projektů, takže řešitelů projektů je naprosté minimum, čemuž odpovídal i počet odpovědí - pouze 3 subjekty se vyjádřily k problémům při implementaci, z čehož 2 subjekty nějaké měly.

1. Nahodilé problémy

Vycházejí z odpovědí 2 subjektů, které je však dále nerozvedly:

„změna partnera, složitá komunikace s orgány veřejné správy a legislativní změny.“

2. Systémové problémy

Výtěžnost dotazníků týkající se bariér při implementaci projektu byla minimální, proto jsou analyzovány zkušenosti ČSOP Salamandr, které (spolu)realizuje již. 4. projekt LIFE. Jsou to problémy, které jsou specifické pro program LIFE a uchazeči o nich možná ani netuší.

2.1 Měnová konverze

Ustanovení - General Conditions

II.23.4 Měna pro žádosti o platby a finanční výkaz a přepočítání na euro

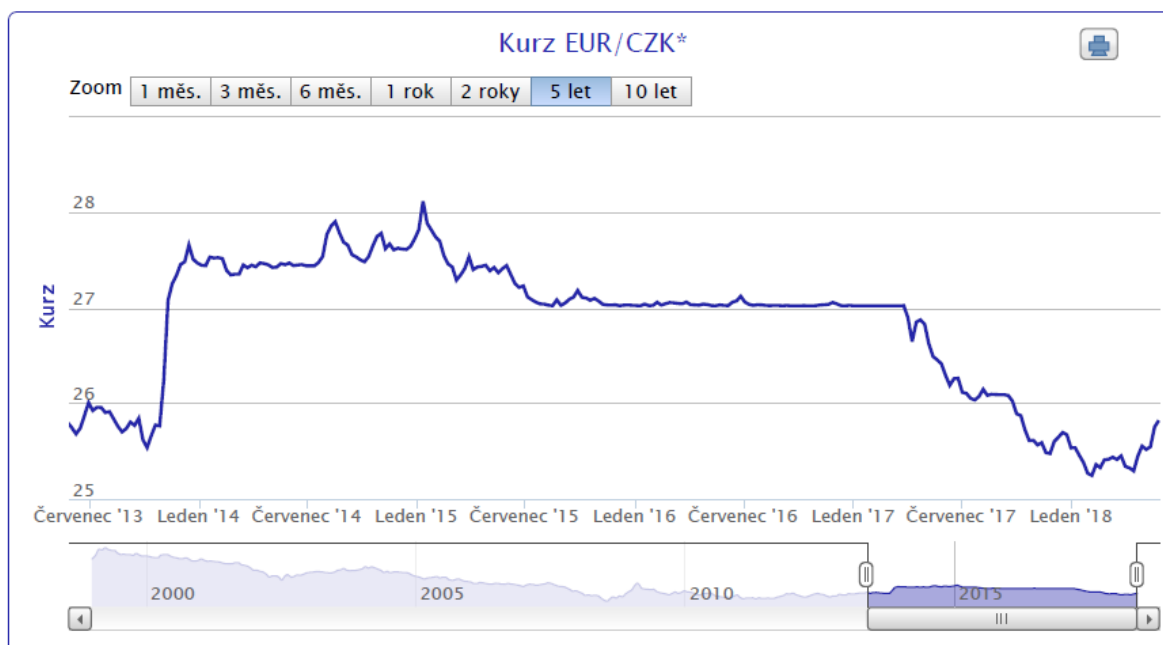
Žádosti o platby a finanční výkazy budou předkládány v eurech. Příjemci s obecnými účty v jiné měně než euro musí převést vynaložené náklady na eura. Příjemci s obecnými účty v jiné měně než euro musí převést náklady vzniklé v jiné měně na eura a použijí přitom měsíční účetní kurz stanovený Komisí a zveřejněný na jejich webových stránkách (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm), platný v den, kdy příslušné náklady vznikly, nebo měsíční účetní kurz stanovený Komisí a zveřejněný na jejich webových stránkách, platný v první pracovní den měsíce následujícího po období, jehož se finanční výkaz týká. Příjemci s obecnými účty v eurech musí převést náklady vzniklé v jiné měně na eura podle běžných účetních postupů.

II.24.9 Měna plateb

Platby Agentury/Komise budou realizovány v eurech.

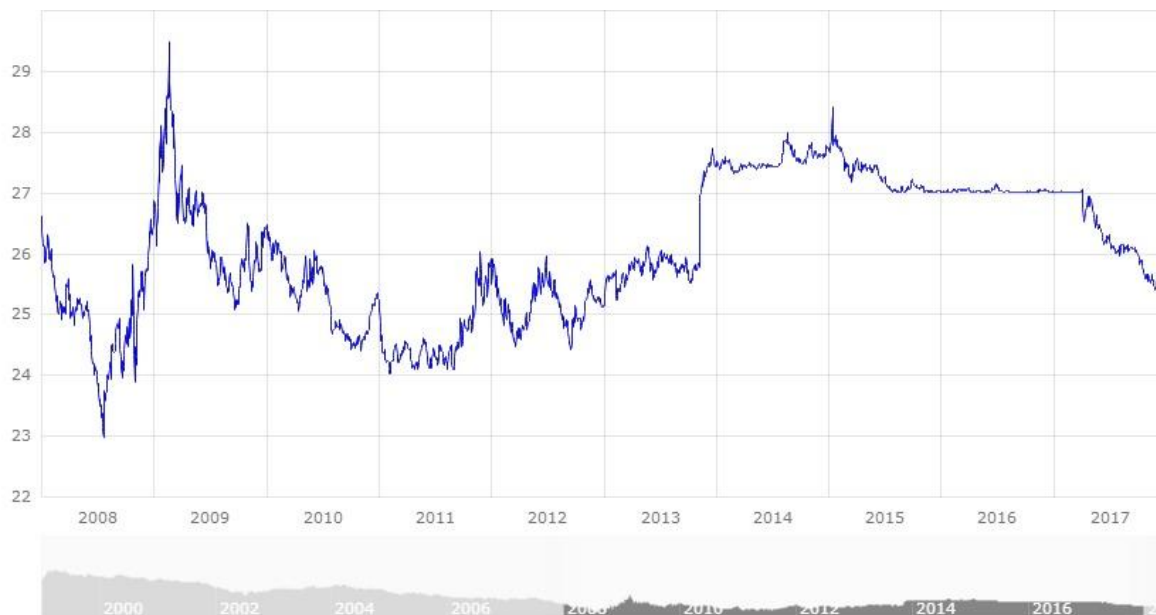
2.1.1 Kurzové riziko

Česká republika je jedna z nemnoha zemí, které nepřijaly Evropskou měnu EURO. S ohledem na podmínky programu z toho vyplývá riziko, že v době mezi vynaložením částka v CZK a úhradou v EUR (přijetím zálohy v EUR a zúčtováním v CZK) dojde ke změně kurzu. Ta může být pozitivní i negativní, rizikem je negativní vývoj, tedy situace kdy změny kurzu vedou ke kurzovým ztrátám.

Obr. č. 2: Vývoj kurzu CZK / EUR v posledních 5 letech (zdroj www.cnb.cz)

Vývoj kurzu CZK / EUR za posledních 5 let vypadá poměrně stabilní, což však bylo dáno devizovými intervencemi České národní banky. Zajímavější je však vývoj kurzu v delším horizontu.

Obr. č. 3: Vývoj kurzu CZK / EUR za posledních 10 kalendářních let (zdroj www.ecb.cz)

Jak se vývoj kurzu promítá do kurzových změn, ukazuje příloha, kurzové ztráty nejsou díky zálohovým platbám nijak zásadní, ale tabulka ukazuje, že i v krátkém období (a za specifických podmínek) může **kurzová ztráta činit až 4% příspěvku**.

2.1.2 Transakční náklady

Vzhledem k tomu, že platby Evropské komise jsou realizovány v eurech, zatímco platby dodavatelům v korunách, mají příjemci účty vedené v CZK. Díky tomu je příjem platby od EK označován jako platba s konverzí, tj. převod jiné měny, než je měna účtu. De facto se jedná o devizovou směnu EUR za CZK, kde **směnný kurz devizy nákup je o 1,9 - 2,2% nižší než devizy střed**, což je kurz zpravidla České národní banky a potažmo Evropské centrální banky, jejíž kurz je používán při převodu výdajů z CZK na EURa.

Vedle toho bankovní poplatky z připsání EUR platby na CZK účet ve výši zpravidla 1%, maximálně však 1 000 Kč vypadá naprosto zanedbatelně.

2.2 Cash flow

Ustanovení - Grant Agreement

ČLÁNEK I.4 – DALŠÍ USTANOVENÍ O REPORTOVÁNÍ, PLATBÁCH A UJEDNÁNÍ O PLATBÁCH

I.4.1 Reportovací období, platby

Navíc k ustanovením obsaženým v článcích II.23 a II.24 platí následující ujednání o platbách:

Varianta 1: Pro projekty s dobou trvání do 24 měsíců a výší příspěvku Unie do 300 000 EUR

Předběžná platba

- Po vstupu dohody v platnost bude koordinujícímu příjemci vyplacena předběžná platba ve výši] EUR, odpovídající 70 % příspěvku Unie

Varianta 2: Pro projekty s dobou trvání 24 měsíců a déle nebo výší příspěvku Unie nad 300 000 EUR

První předběžná platba

- Po vstupu dohody v platnost bude koordinujícímu příjemci vyplacena předběžná platba ve výši EUR, odpovídající 30 % příspěvku Unie

Další předběžná platba

– Druhá předběžná platba ve výši EUR, odpovídající 40 % příspěvku Unie, bude vyplacena koordinujícímu příjemci za předpokladu, že využil alespoň 100 % předchozí vyplacené předběžné platby

Varianta 3: Na základě žádosti koordinujícího příjemce a pouze v případě projektů s dobou trvání nad 48 měsíců a výší příspěvku Unie nad 4 000 000 EUR

První předběžná platba

– Po vstupu dohody v platnost bude koordinujícímu příjemci vyplacena předběžná platba ve výši EUR, tj. 30 % příspěvku Unie

Další předběžné platby

– Druhá předběžná platba ve výši EUR, odpovídající 20 % příspěvku Unie bude vyplacena koordinujícímu příjemci za předpokladu, že využil alespoň 100 % předchozí vyplacené předběžné platby

Třetí předběžná platba ve výši EUR, odpovídající 20 % příspěvku Unie bude vyplacena koordinujícímu příjemci za předpokladu, že využil alespoň 100 % předchozí vyplacené předběžné platby

Závěrečná platba

- Zbývající část bude vyplacena koordinujícímu příjemci [pod podmínkou obdržení osvědčení o správnosti finančních výkazů a podkladových účtů (dále „osvědčení o finančních výkazech“) za projekt v souladu s článkem II.23.2 písm. d).

1.4.2 Časový limit pro platby

Časový limit pro úhradu první předběžné platby ze strany Agentury/Komise je stanoven na 30 dní, pro další předběžné platby na 60 dní a pro závěrečnou platbu na 90 dní.

Ustanovení - General Conditions

II.23 – TECHNICKÉ A ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ – ŽÁDOSTI O PLATBY A PODPŮRNÉ DOKUMENTY

a) Vždy, když období mezi po sobě jdoucími zprávami překročí 18 měsíců, koordinující příjemce musí předložit zprávu o pokroku, splňující požadavky na reportování stanovené v článku II.23.1.

II.23.2 Žádosti o závěrečnou platbu a podpůrné dokumenty

Koordinující příjemce předloží podepsanou žádost o závěrečnou platbu do 90 dnů od skončení období projektu, jak je stanoveno v článku I.2.2

Agentura/Komise může kdykoli v průběhu provádění dohody odložit předběžné platby, prozatímní

Ustanovení do roku 2016 – Common provisions

Článek 28 - Metody platby

28.1 Finanční příspěvek Společenství se vyplácí ve dvou nebo třech splátkách.

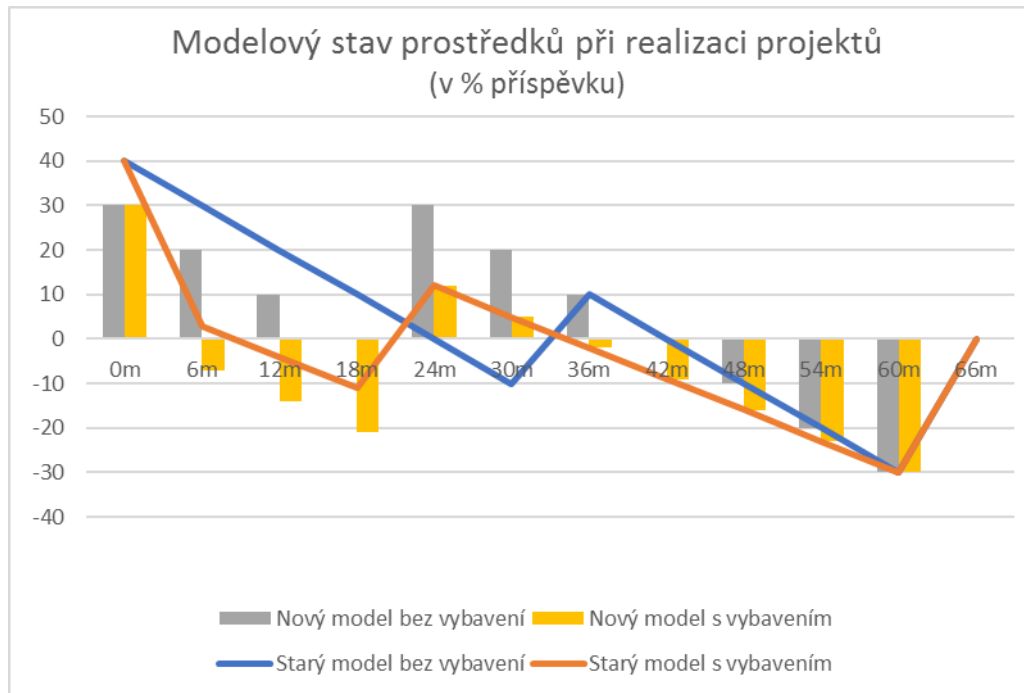
28.2 První platba předběžného financování, odpovídající 40 % maximální výše finančního příspěvku Společenství. Tato platba se zvyšuje na 50 % u projektů s dobou provádění kratší než 24 měsíců nebo je-li příspěvek Společenství nižší než 300 000 EUR.

28.3 Platba předběžného financování v polovině období odpovídající 30 % maximálního finančního příspěvku Společenství se vyplácí projektům s dobou provádění delší než 24 měsíců a je-li příspěvek Společenství vyšší než 300 000 EUR. Tato platba bude provedena za podmínky, že z první platby předběžného financování bylo spotřebováno minimálně 150 % (procento vynaložených nákladů) a že o platbu bylo požádáno alespoň devět měsíců před datem dokončení projektu.

28.4 Platba zbývajících částí grantu (poslední platba) se provádí poté, kdy Komise schválí jak závěrečnou technickou zprávu, tak i výkaz výdajů a příjmů, jak stanoví článek 12. Komise schválí závěrečnou technickou zprávu i závěrečný výkaz výdajů a provede platbu ve lhůtě 105 dní.

2.2.1 Náklady na předfinancování

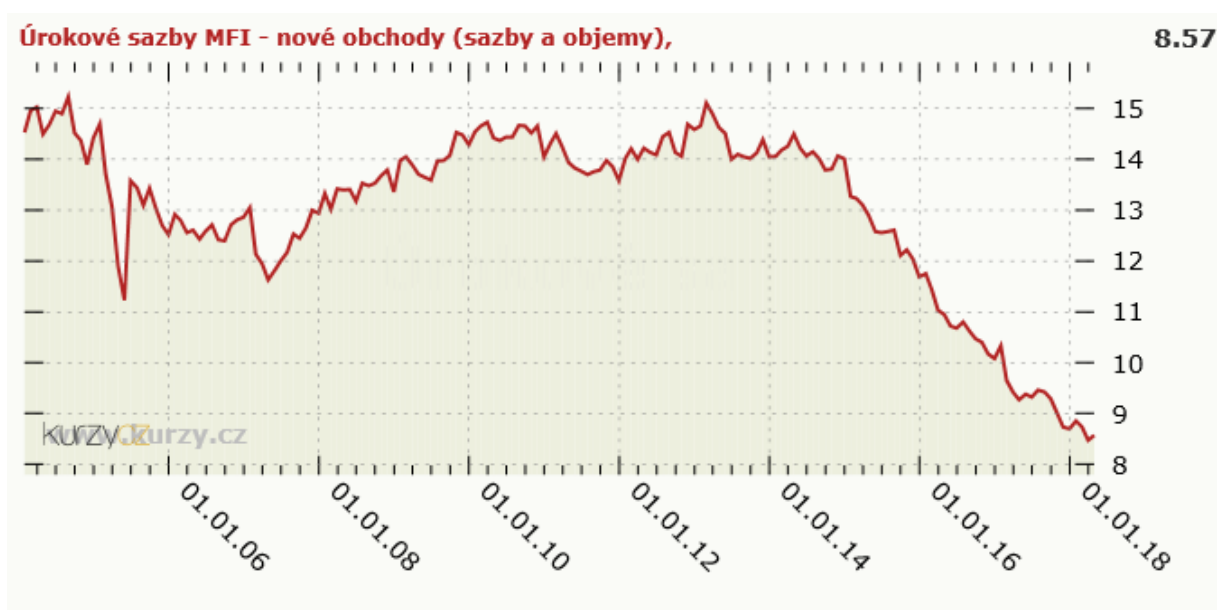
Z nastavení programu vyplývají zálohové platby, které však nepokryjí celou dobu realizace projektu, takže vzniknou období, se záporným stavem příspěvku, a tedy potřebou předfinancování. Podrobně situaci ukazuje tabulka v příloze a znázorňuje následující graf (nový model dle General Conditions LIFE 2014 -2020, starý model potom dle Common Provisions LIFE+ 2017 - 2013):

Předfinancování je však potřeba pokrýt, což v případě nedostatku vlastních prostředků, znamená bankovní půjčkou. Zde je třeba ovšem počítat s nákladovými úroky, jejichž výše je dána úrokovou sazbou. Konkrétní sazba závisí na výběru banky a kredibilitě příjemce, bohužel neziskové subjekty mají hendikep, takže sjednané sazby jsou zpravidla větší, než sazby pro malé firmy, ale nedosahují výše sazeb pro domácnosti.

Obr. č. 4: Sazby u nových úvěrů pro malé firmy (zdroj www.kurzy.cz)

Obr. č. 5: Sazby u nových úvěrů pro domácnosti na spotřebu (zdroj www.kurzy.cz)

Jak ukazuje následující tabulka, celkové **nákladové úroky mohou činit až 4,2% příspěvku.**

model	Předfinancování (měsíce)	průměrná výše (% příspěvku)	úrokové náklady (při 6 % p.a.)
starý s vybavením	33	16	2,6
starý bez vybavení	45	16,9	3,8
nový bez vybavení	24	18,8	2,3
nový s vybavením	48	17,4	4,2

Aplikační (návrhová) část

V případě implementace není na místě hovořit o bariérách, ale spíše jen očekávatelných problémech. Ty jsou nahodilé a systémové. V případě systémových problémů (měnové konverze a předfinancování projektu) může **vzrůst spolufinancování příjemce až o 10%**, což je zásadní informace pro žadatele.

Nahodilé problémy a měnové konverze nelze eliminovat žádným nástrojem, jinak je tomu ale v případě předfinancování projektu. **Lze doporučit, aby ze strany MŽP bylo možno získat bezúročnou nebo nízkouročenou půjčku na předfinancování projektu.** Inspirací by mohl být ojedinělý program Nadace rozvoje občanské společnosti 3, který je však hodně omezený (<https://www.nros.cz/podporujeme/program-3p/>).

Přílohová část

Příloha č. 1: Vliv kurzových změn na kurzové rozdíly při realizaci projektů

Příloha č. 2: Vliv modelů cash-flow na stav prostředků (záporné číslo = potřeba předfinancování)

Příloha č. 1: Vliv kurzových změn na kurzové rozdíly při realizaci projektů

Příloha č. 1: Vliv kurzových změn na kurzové rozdíly při realizaci projektů

		Výdaje										Příjmy			celkem	
		6m	12m	18m	24m	30m	36m	42m	48m	54m	60m	záloha	doplatek			
Mírné posílení kurzu (model bez vybavení)	CZK	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	30	40	30,2	100,21
	kurz	25,9	25,8	25,7	25,6	25,5	25,4	25,3	25,2	25,1	25		26	25,6	24,9	
	EUR	0,386	0,388	0,389	0,391	0,392	0,394	0,395	0,397	0,398	0,400	3,930	1,154	1,563	1,213	3,930
Mírné posílení kurzu (model s vybavení)	CZK	37	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100	30	40	29,7	99,70
	kurz	25,9	25,8	25,7	25,6	25,5	25,4	25,3	25,2	25,1	25		26	25,6	24,9	
	EUR	1,429	0,271	0,272	0,273	0,275	0,276	0,277	0,278	0,279	0,280	3,909	1,154	1,563	1,193	3,909
Výrazné posílení kurzu (model bez vybavení)	CZK	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	30	40	30,5	100,54
	kurz	25,7	25,4	25,1	24,8	24,5	24,2	23,9	23,6	23,3	23		26	24,8	22,7	
	EUR	0,389	0,394	0,398	0,403	0,408	0,413	0,418	0,424	0,429	0,435	4,112	1,154	1,613	1,345	4,112
Výrazné posílení kurzu (model s vybavení)	CZK	37	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100	30	40	29,0	99,03
	kurz	25,7	25,4	25,1	24,8	24,5	24,2	23,9	23,6	23,3	23		26	24,8	22,7	
	EUR	1,440	0,276	0,279	0,282	0,286	0,289	0,293	0,297	0,300	0,304	4,046	1,154	1,613	1,279	4,046
Mírné oslabení kurzu (model bez vybavení)	CZK	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	30	40	29,8	99,75
	kurz	26,1	26,2	26,3	26,4	26,5	26,6	26,7	26,8	26,9	27		26	26,4	27,1	
	EUR	0,383	0,382	0,380	0,379	0,377	0,376	0,375	0,373	0,372	0,370	3,767	1,154	1,515	1,098	3,767
Mírné oslabení kurzu (model s vybavení)	CZK	37	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100	30	40	30,3	100,28
	kurz	26,1	26,2	26,3	26,4	26,5	26,6	26,7	26,8	26,9	27		26	26,4	27,1	
	EUR	1,418	0,267	0,266	0,265	0,264	0,263	0,262	0,261	0,260	0,259	3,786	1,154	1,515	1,117	3,786
Skutečnost 2013-2018 (starý model s vybavení)	CZK	37	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100	40	30	26,0	96,00
	kurz	27,5	27,5	27,5	27	27	27	27	26,5	26	25,5		25,5	27	25,5	
	EUR	1,345	0,255	0,255	0,259	0,259	0,259	0,259	0,264	0,269	0,275	3,699	1,569	1,111	1,020	3,699

**Příloha č. 2: Vliv modelů cash-flow na stav prostředků (záporné číslo =
potřeba předfinancování)**

Příloha č. 2: Vliv modelů cash-flow na stav prostředků (záporné číslo = potřeba předfinancování)

Model	Zálohy		Výdaje				Stav prostředků									
	1. (0m)	2. (36m/24m)	vybavení	spotřeba 6m	0m	6m	12m	18m	24m	30m	36m	42m	48m	54m	60m	66m
původní bez vybavení	40	30	0	10	40	30	20	10	0	-10	10	0	-10	-20	-30	0
původní bez vybavení	40	30	30	7	40	3	-4	-11	12	5	-2	-9	-16	-23	-30	0
nový bez vybavení	30	40	0	10	30	20	10	0	30	20	10	0	-10	-20	-30	0
nový s vybavením	30	40	30	7	30	-7	-14	-21	12	5	-2	-9	-16	-23	-30	0